

A 846

2

osztály.

280.
1918. szám.

TITKOS!

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

Lelt. sz.: 1589

A géppuska közvetett lövése.

(A cs. és kir. hadsereg főparancsnokság Op.
Geh. 1268. számú segédletének fordítása.)

A m. kir. honvédelmi minister kiadványa.



M-1072. H. sz.

1939. évi/1.

BUD

PALLAS IRODALMI ÉS NY

1918.



Muz 495
M. KIR. HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE
4. osztály.

M. kir. honvédelmi minister.

TITKOS!

11280.
eln. 1-1918. szám.

I. A - b - 70.
1918

A géppuska közvetett lövése.

(A cs. és kir. hadsereg főparancsnokság Op.
Geh. 1268. számú segédletének fordítása.)

A m. kir. honvédelmi minister kiad ánya.



BUI

PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
1918.



HADIUDOMÁNYI

Sz 2176-2 *

KÖNYVTÁR

A géppuska közvetett lövése.

A hadseregfőparancsnokság az Op. 80.681. számmal a csapatok véleményét, a géppuska közvetett lövéséről bekövetelte. A beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy sürgősen szükséges azt a kérdést tisztázni, hogy mi értendő közvetett lövés alatt.

A közvetlen lövés alatt minden hareszköznel, a lövendő célra való egyenes (közvetlen) irányzást kell érteni.

A közvetett lövésnél segédcélpontra irányzunk és a tüzet a harceszköztől távol álló megfigyelő által e célra irányíttatjuk.

Tehát mindkét tüznem megfigyelt tűz; saját csapatok mindkét tüznemnél átlőhetők.

A csapatok jelentéseikben több ízben említett „zárótűz“ a közvetett lövéssel semmiféle vonatkozásban nem áll; ez a nyugalmas időkben megállapított löelemekkel szükség esetén, többnyire megfigyelés nélkül, adatik le. A zárótűz löelemei akár közvetlen, akár közvetett tűzzel voltak megállapíthatók.

A géppuska-zárótüzet éjjel, ködben, az

ellenség rohamát előkészítő tüzelés füstjében és porában akkor alkalmazzuk, ha a védő az ellenséges gyalogsági támadás előjeleit észleli, de még nem tudja, hogy az hol következik be, s ezért minden betörési utat el kell zárnia. Amint azonban lehetséges, ez a meg nem figyelt merev tűz átváltoztatandó megfigyelt tüzé, közömbös, hogy az utóbbi közvetlen vagy közvetett lövés-e.

Különös jelentősége van a géppuska-zárótűznek az esetben, ha a támadó ködöt fejleszt és nem ismerhető fel, hogy a támadó melyik felhőgomolyban van.

A közvetett géppuskalövés megköveteli a tervszerű előkészítést, jó megfigyelést és megbízható összeköttetést a segédmegfigyelővel. Ezért ennek alkalmazása a mozgó háborúban igen korlátolt, mert ehhez hiányoznak a feltételek: idő a megfelelő állásba hozatalra, a gondos belövésre, a löelemek megállapítására és megtartására.

Ellenben az állásharcban a közvetett lövés gyakran kerül alkalmazásba és néha az eredményes védelem feltételét képezi. Különösen a felsőolaszországi mívelésű síkságon gyakran ez lesz az egyedüli mód, hogy géppuskákkal, melyek a harcörletben hátrább állanak, egyáltalán löni lehessen.

A lőszerfogyasztás a közvetlen és közvetett géppuskalövésnél körülbelül egyenlő, mert

mindkettő megfigyelt tűz; a közvetett lövésnél csak a belövéshez kell több lőszer.

A közvetett lövés *előnye* a géppuska és kezelő legénység „láthatatlanságában“ rejlik. Minden géppuska, melyet az ellenség felfedez, a rohamot előkészítő tüzelés alatt lesz küzdve s így a roham elhárításánál és a közbeeső terepért vívott harcban nem működhet közre. A fel nem fedezett géppuska harcész marad.

A géppuskák tűzereje a közbeeső terepen és az első harcörlet hátsó részében nem lenne kihasználva, ha a védelmi harc vagy a támadás előkészítési idejében, sőt néha a védelmi harcban is csak a közvetlen lövésre szorítkoznánk. E géppuskáknak közvetlen, az ellenség földi megfigyelése által látható tüze, az azonnali leküzdést vonja maga után. Az összes feladatok, mint az ellenség lekötése készülségi állásaiban, sőt a roham elhárítása is, a legelső védőrség kevés géppuskái által volnának megoldandók.

A közbeeső terepen és előharcörletben elhelyezett géppuskák közvetett lövése lehetővé teszi, hogy e hátrább fekvő géppuskákkal a legelső vonal puskáit támogassuk, ezeket dacára ennek az ellenséges földi megfigyelés elől elvonjuk és így a felfedeztetés veszélyét csökkentjük.

Ezen előnyökkel a következő *hátrányok*

állanak szemben: korlátolt, messzebb elől fekvő tűzkörletek és nehézkes tűzvezetés, mely a nagy harcban megtagadja a szolgálatot. Ez okból minden közvetve lövő géppuskának képesnek kell lennie a közelharcban reá háramló feladatát (a harcörletbe betört ellenség visszaverését, ellenlökemekben való részvétele stb.) közvetlen lövéssel is megoldani.

Ebből kifolyólag a géppuskát közvetlen lövésre kell használni és a közvetett lövést csak azokra az esetekre korlátozni, melyek közvetlen lövéssel nem oldhatók meg anélkül, hogy a géppuska idő előtt el ne árultassék.

Mint ilyen feladatok tekintetbe jönnek:

- a) a támadásnál: az ellenséges védőrség lekötése a saját rohamhullámok előretörésénél és az utóbbiak előrejutásának támogatása;
- b) a védelemnél: az ellenség előretörésének megakadályozása a készültségi állásokból, a tüzérségi elhárítótűz megerősítése az előretört ellenségre, ellenséges tartalékok bevetésének megakadályozása, zavaró tűz (szorosok elzárása, gyülekezőhelyek lődözése stb.);
- c) pihenés idejében: zavaró tűz a rendes közlekedés és utánpótlás hátráltatására.

Mindeme feladatok megoldhatók volnának közvetlenül lövő géppuskák által. Azonban az ellenséges árkoknak az a) esetben ki-

vánatos letarolását az elül elhelyezett puskák nem eszközölhetik, mert ezeket a rohamhullámok azonnal akadályoznák.

A *b*) védelemnél az ellenséges rohamot előkészítő tűz után vagy kevés vagy egyáltalán nem lesz használható közvetlenül lövő géppuska.

A *c*) esetben a közvetlenül lövő géppuska az azonnali leküzdést vonná magára.

A felemlített korlátolt feladatok megoldására a közvetett lövésnél elégségesek a géppuskák meglévő berendezései. Különleges iskolázás csak a tűzvezetőnek szükséges, a légénységnek azonban nem.

Az a sokoldalú törekvés, hogy a géppuskát löveg módjára libellával, különleges irányzékkal stb. ellássák s ezáltal a közvetett lövésre különösen alkalmassá tegyék, csak az állásharc egy jelensége, s messze túlszárnyalja a rendeltetését. Alaptörvénynek kell maradnia, hogy a géppuskát olyan egyszerűnek hagyják, amint csak lehet. Ez nem zárja ki, hogy egyes esetekben rögtönzéseket (mint különleges állvány stb.) alkalmazzunk.

A közvetett lövés keresztülvitelében a következő módokat alkalmazhatjuk:

a) A puska közvetlen beállítása és visszavétele a fedezékbe;

b) az irányzék megállapítása mérőlappal vagy valami segédlettel;

c) belövés megfigyeléssel.

ad a) Az irányzó megcélozza a célt „C“ a céltávolságoknak megfelelő irányzékkel (1. ábra), azután addig állítja az irányzékot (nézőkét), úgy mint a gyakorlatias helyesbítésnél, anélkül hogy a puskát elmozdítaná — míg az irányvonal a segédcélpontot „S“ metszi. Ennek nem szabad túl magasan a céltárgy felett feküdni, és a „P“ pontról, honnan a puskának löni kell, láthatónak kell lennie. Ha a helyesbítéshez az irányzék nem elégséges, úgy ezt a csúsztató sinen a vonalbeosztás vagy a fogasív segélyével visszük keresztül. A puskát azután a fedezésbe „P“ visszük és a megállapított löelemekkel a segédcélpontra „S“ beállítjuk. *A lövéseknél a szórásakúp fekvését a megfigyelő „M“ pontról helyesbíti.*

ad b) A tűzvezető papirból (fából stb.) mérőlapot készít. Ehez az irányzékmagasságokat 100-tól 100-ig az irányzékra méri le.

Ezt a rögtönzött mérőlapot „M“-nél (1. ábra) kinyújtott és alátámasztott karral akként tartjuk „S“ segédcélpontra, hogy az irányvonal a megállapított céltávolság vonalbeosztásával az „S“ segédcélpontra essék. Ekkor a mérőlapot, anélkül, hogy helyzetén változtatnánk, „C“ célpontra célozzuk. Az a jelvonal, melyet az új célzásnál metszünk, adja az alkalmazandó irányzékot. (4. ábra.)

Ha mérőlap nem áll rendelkezésre, úgy

egy gyufaszál (szalmaszál stb.) felső végével először az „S“ segédcélpontra, azután az illető tárgy ugyanazon állása mellett a „C“ célpontra célzunk.

A két célzás közti különbséget megjelöljük és az irányzékot a két célzás közti különbséget mérvében megváltoztatjuk.

A lövés megfigyelése ismét az „M“ megfigyelő által történik.

ad c) Ha sem a célt, sem a segédcélpontot nem lehet megcélolni (2. ábra), akkor a célt takaró „S“ magaslat szélét célozzuk meg, az irányzékot azonban a céltávolságra állítjuk.

Az „M“ megfigyelő helyesbíti a *szórás*kúp fekvését.

Hogy ennél az „S“ segédcélpontot lehetőleg pontosan megtarthassuk, célszerű lesz két pálca beirányzása által ezt a pontot úgy megjelölni, hogy a cél, géppuska és mindkét pálca egy egyenesbe essék.

Időpazarlás elkerülése végett minden esetben meg kell vizsgálni, hogy az elül fekvő magaslat átlövése lehetséges-e. Ennél mértékadó a távolság a puska és cél között és a viszonylagos magassági különbség az elöl fekvő, leplező magaslat és a torkolatmagasság között.

Rendszerint a viszonylagos magassági különbséget meg kell becsülni. Ha ez kisebb, mint az alkalmazott irányzék röppályája az illető távolságon, úgy az átlövés lehetséges.



Ha ezen a magaslaton saját csapatokat kell átlőni, úgy a röpmagasság és magassági különbség közti különbségnek legalább 4 métert kell kitenni.

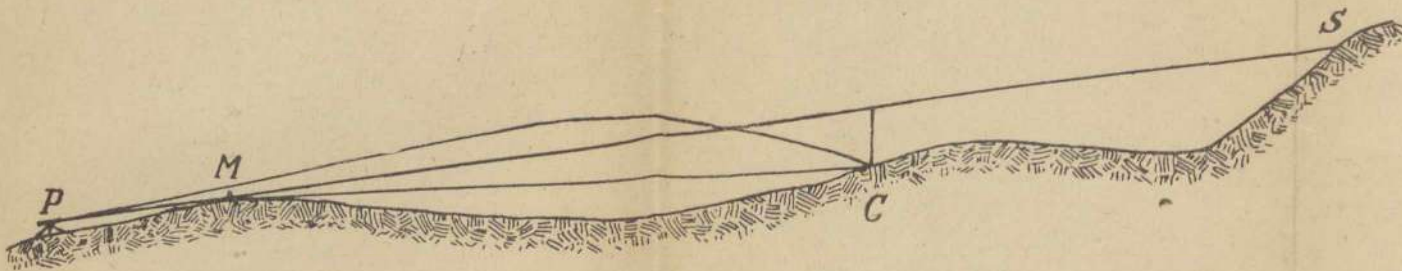
Ha egy olyan céltárgy mögött levő, beláthatatlan területet kell tűz alá venni, melyre be vagyunk löve, úgy „irányzékvándorlással“ érhetünk el eredményt, ha ezt a terepalakulások és a röppálya hajlása megengedik. (3. ábra.) *Ez az irányzékvándorlás azonban nem közvetett lövés, hanem meg nem figyelt szórás.*

Elosztó: zászlóalj és gp. századig.

1918 március 24-én.

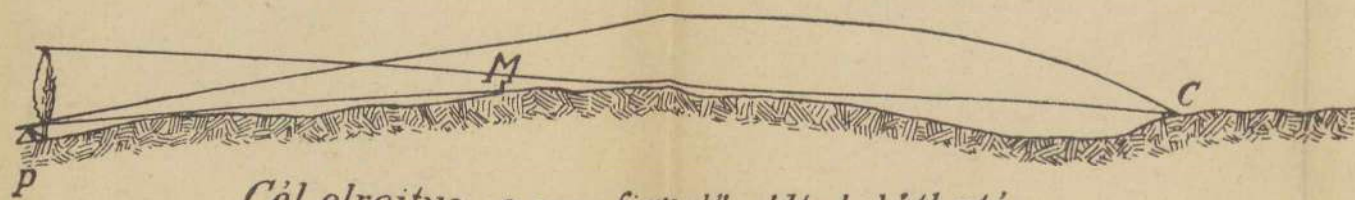
Arz vezérezredes, s. k.

1. ábra.



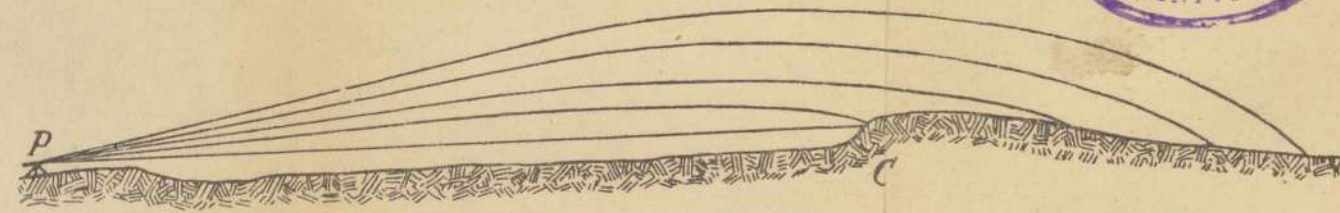
elrejtett puska.

2. ábra



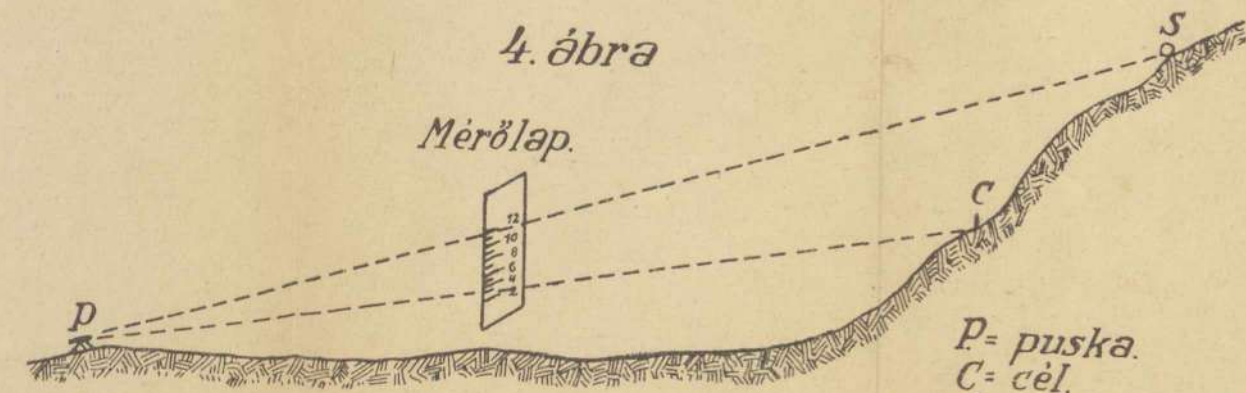
Cél elrejtve, a megfigyelő által látható.

3. ábra.



A cél mögött fekvő terület nem látható be, cél C=12
Irányzékvándorlás 12 től 15 ig.

4. ábra



A mérőlap használata.

- P= puska.
- C= cél.
- S= segédcélpont.
- M= megfigyelő.

